

державний бюджет, а решта коштів надходить із Фонду обов'язкового медичного соціального страхування [7, 41].

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Машина Н.І. Міжнародне страхування : [навчальний посібник] / Н.І. Машина. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 504 с.
3. Губар О.Є. Медичне страхування у країнах Європейського Союзу / О.Є. Губар // Фінанси України. – 2003. – № 7. – 130 с.
4. Стецюк Т.І. Зарубіжний досвід організації страхової медицини та можливості його застосування в Україні / Т.І. Стецюк // Стан і проблеми трансформації фінансів та економіки регіонів у перехідний період. – Хмельницький, 2004. – С. 195–200.
5. Зеленеви́ч В.О. Зарубіжний досвід фінансування охорони здоров'я / В.О. Зеленеви́ч [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://intkonf.org/zelenovich-vo-ktn-kuzmin-aizarubizhniy-dosvid-finansuvannya-ohoroni-zdorovya>
6. Стеценко В.Ю. Організаційно-правове забезпечення медичного страхування у США / В.Ю. Стеценко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/pp_2013_4_6.pdf
7. Мних М.В. Медичне страхування та необхідність запровадження в Україні / М.В. Мних // Економіка та держава. – 2007. – № 240. – 41 с.

УДК 343.21

Олійничук Р. П.

к.ю.н., доцент кафедри кримінального права та процесу
Тернопільський національний економічний університет

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ СП'ЯНІННЯ ЯК ОБСТАВИНИ, ЯКА ОБТЯЖУЄ ПОКАРАННЯ

Серед різних видів девіантної поведінки найбільш розповсюдженим є алкоголізм та наркоманія, які являють собою серйозну загрозу як для суспільства в цілому, так і для окремих громадян. Небезпека алкоголізму та наркоманії полягає не стільки у небезпеці залежної (хворої) особи для оточуючих при вчиненні ним злочину, скільки у тому, що алкоголізм (наркоманія) перебудовує внутрішній світ людини, його установки і цінності. У них помітно зростає коло інтересів, зникають культурні потреби, з'являється схильність до ведення асоціального способу життя, етичні норми поведінки втрачають свою регулюючу силу. З соціальної точки зору вживання алкоголю та наркотиків призводить до збільшення поширеності захворювання на «алкоголізм» та «наркоманію», деградації особистості, відображається на здоров'ї людини та суспільства загалом.

Поширення вживання алкоголю та наркотиків серед значної частини населення є однією з найбільш актуальних і небезпечних проблем сучасної України. В останні роки постійно зростає кількість виявлених злочинів у сфері незаконного наркообігу й вчинених в стані алкогольного та наркотичного сп'яніння. Це значно впливає на формування криміногенної ситуації в країні. Суттєвою є частка злочинів, які вчиняються у стані сп'яніння, а тому питання кримінально-правової регламентації є надзвичайно актуальними.

Історія людства, мабуть, не знає такого періоду, протягом якого не згадувалося б про вживання людьми одурманюючих речовин різного роду. При цьому в різних державах, залежно від культури та традицій, перевагу віддавали різним одурманюючим речовинам. Це могли бути наркотичні засоби або алкоголь. Останній є традиційним напоєм для слов'янських держав [1, с. 28].

Швидкі темпи розвитку економічної сфери діяльності нашої держави відкрили великі можливості для підвищення рівня життя громадян, але це, у свою чергу, дало поштовх і для розвитку злочинності. А те, що останніми роками з'явилася доступність широкого асортименту алкогольної продукції та інших засобів сп'яніння, що розраховані на різноманітні споживацькі смаки і матеріальні можливості, дозволяє безперешкодно вживати алкоголь та інші засоби сп'яніння широким верствам населення. Стан сп'яніння учасників правопорушення фігурує в найрізноманітніших сферах злочинних посягань: від простих (побутових) до найскладніших (шахрайства, вбивства і т.д.) видів злочинів. Але цей факт далеко не завжди є очевидним, часто вимагає доказу і може мати принципово важливе значення для ефективного розкриття і розслідування злочину [2, с. 207].

Учення про кримінальну відповідальність осіб, що вчинили злочини в стані сп'яніння, базується на загальних принципах винності і покарання. Ця проблема досліджується вченими-юристами упродовж тривалого часу. Вона не втратила своєї актуальності й сьогодні. Вчені, що вивчають це питання, досі не дійшли єдиної думки, оскільки найбільш суперечливим тут є момент про осудність або неосудність особи, що вчинила злочин в стані сп'яніння. З огляду на вищезазначене, доцільно проаналізувати сутність поняття «стан сп'яніння», а також охарактеризувати його види та з'ясувати правове значення стану сп'яніння у чинному кримінальному законодавстві.

Як зазначають М. І. Мельник та М. І. Хавронюк, стан сп'яніння, як узагальнене правове поняття – це психічний стан особи в момент вчинення злочину, викликаний вживанням алкогольних напоїв, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин, який за загальним правилом не виключає осудності, який характеризується послабленням інтелектуальної і вольової сфери психічної діяльності людини і тому може бути ознакою діяння та особи винного, яка значно підвищує ступінь суспільної небезпеки вчиненого і посилює відповідальність цієї особи [3, с.67–68].

Вчені постійно акцентують увагу на тісному взаємозв'язку між вчиненням насильницьких злочинів, у тому числі убивств, і зловживанням алкоголем і наркотичними речовинами. Результати досліджень показують, що від 60 до 90 % насильницьких злочинів вчиняються в стані алкогольного сп'яніння [4, с. 40].

Стрімке поширення алкоголізму та наркоманії у нашому суспільстві пов'язане зі втратою значної частиною населення, переважно молоддю, життєвих

перспектив та ідеологічних орієнтирів. Вживання алкоголю та наркотиків є спробою уникнути життєвих проблем, відійти від побутової неупорядкованості, сімейного дискомфорту тощо. Низька самооцінка, відчуття власної неповноцінності та неспроможності, відчуженості та непотрібності суспільству «ліквідуються» при вживанні алкоголю та наркотиків, однак загострюються після закінчення їх дії та знов «ліквідуються». Поступово на зміну алкоголю як атрибуту молодіжних дозвільних заходів приходять наркотики, які стають невід'ємною частиною молодіжної субкультури, компонентом спілкування в підлітково-молодіжному середовищі. Тому алкоголізм та наркоманія – злободенні питання сучасного суспільства, які водночас є вагомими детермінантами злочинності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бурдін В.М. *Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені в стані сп'яніння : монографія* / В. М. Бурдін. – К. : Атака, 2005. – 160 с.
2. Ніколайчук Т. В. *Про можливості діагностичних досліджень рукописів, виконаних особами в стані алкогольного сп'яніння* / Т. В. Ніколайчук, Ю. В. Соломаха // *Криміналістика и судебная экспертиза*. – 2013. – Вып. 58(1). – С. 207-212.
3. Мельник М. І. *Науково-практичний коментар Кримінального Кодексу* / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – 3-тє вид. – К. : Атіка, 2005. – 1064 с.
4. Антонян Ю. М. *Психология убийства* / Ю. М. Антонян. – М. : Юрист, 1997. – 304 с.

УДК 343.1

Irakli Pagava

student, IV course

Batumi Shota Rustaveli State University

Liana Nizharadze

student, III course

Batumi Shota Rustaveli State University

ОСНОВНЫЕ ПРИНЦИПЫ ПРАВОСУДИЯ НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИХ И НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ РЕФОРМ ГРУЗИНСКОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА

За последний период в Грузинской сфере правосудия несовершеннолетних было проведено значительное реформирование. Целью этой реформы является создание такой системы правосудия несовершеннолетних, которая способствует реабилитации детей, находящихся в конфликте с законом и их реинтеграция в общество. Другой важной частью проекта реформирования является развитие мер, альтернативных содержанию под стражей несовершеннолетних. Дети по своим физическим и психологическим развитиям отличаются от взрослых. Система права имеет, насколько это возможно, учитывать эти различия.